

INTERVIEW Guus Schrijvers, hoogleraar structuur en functioneren van de gezondheidszorg, adviseert het ministerie van VWS: Rode stickers op cola en vet eten.

Zebrapad terug na klachten

NIEUWKOOP

Fietsers kunnen binnenkort weer veilig oversteken aan de Churchilllaan in Nieuwkoop. Politie en gemeente hebben gisteren de situatie bekeken en waren het eens: het zebrapad moet terug.

Bij de herinrichting van de Churchilllaan kreeg het zebrapad geen nieuwe plek. „Die oversteekplaats kwam tussen wal en schip,” zegt een verkeersambtenaar van de gemeente. „Waarschijnlijk was er geen goed contact tussen de uitvoerder en de bedenker van het plan.”

De gemeente kreeg diverse klachten over de situatie, vooral over de veiligheid voor fietsers. Mensen op de fiets zijn nu nog afhankelijk van goed gestemde automobilisten. „Volgens inwoners zijn er te weinig oversteekplaatsen waar fietsen automatisch voorrang krijgen,” aldus de verkeersambtenaar.

Op korte termijn zullen de Nieuwkopers volgens de ambtenaar weer een zebrapad zien verschijnen. „Wanneer er de mogelijkheid is, gaan we aan de slag met het zebrapad. We willen de schoolroutes aan de buitenweg veiliger maken en dit is daar een eerste voorbeeld van.”

Wederom vertragingen op A12

UTRECHT

Verkeer op de snelweg A12 tussen De Meern en knooppunt Lunetten moet de komende drie weekeinden wederom rekening houden met vertraging. Rijkswaterstaat werkt dan in de richting Arnhem aan vervanging van de bestaande asfaltlaag door zogenaamd zeer open asfalt beton (zoab).

Daarvoor worden rijstroken verscheidene malen afgesloten of verschoven. De werkzaamheden starten steeds op vrijdagavond om 21.00 uur en duren tot maandagochtend 5.30 uur.

Dit weekeinde alsmede die van 29 september t/m 2 oktober en 6 t/m 9 oktober) wordt gewerkt tussen De Meern en knooppunt Oudenrijn. In het laatste weekeinde (13 t/m 16 oktober) is het stuk tussen De Meern en knooppunt Lunetten aan de beurt.

Rijkswaterstaat gaat ervan uit dat automobilisten moeten rekenen op een extra reistijd van zo'n vijftien minuten.

Groot onderhoud voor N454 Waddinxveen

WADDINXVEEN

De N454, de provincialeweg bij Waddinxveen, wordt tussen maandag 9 oktober en vrijdag 20 oktober onder handen genomen.

Tijdens het groot onderhoud is een gedeelte van de weg afgesloten. De omleidingsroute is met borden aangegeven.

Er wordt allereerst gewerkt aan de hoofdrijbaan van de Noordringdijk en de Kanaaldijk, tussen de op- en afrit van de Coenecoopbrug en de rotonde bij de Zuidelijke Rondweg. Wanneer de werkzaamheden aan de hoofdrijbaan zijn afgerond, wordt er gewerkt aan het fietspad langs de Kanaaldijk. Het gaat om het stuk tussen de oprit bij de N207, over de brug tot aan de kruising bij de Burgemeester Trooststraat.

Guus Schrijvers voor zijn werkplek bij het UMC Utrecht: „Het roer moet om. We hebben geen keuze.” FOTO INGE VAN MILL

Kijk uit, we gaan nu weer korter leven!

'Overheid en industrie zijn nu aan zet'

HELMA VAN DEN BERG

Hoe leerden mensen in het Groene Hart in de 19de eeuw om infectieziekten te voorkomen? Niet alleen door wasadviezen en badhuizen. De artsen eisten van de gemeenten ook waterleiding en riolering. Zo werden mensen van alle kanten gestimuleerd om gezonder te leven.

En nu heeft iedereen een douche en wc en is hygiëne voor iedereen vanzelfsprekend. Dat fascineert me. De geschiedenis toont hoe je het gedrag van mensen kunt beïnvloeden. Recent nog. Een waarschuwing op een pakje sigaretten dat roken dodelijk kan zijn, blijkt niet te werken. Meer effect hebben de boodschap dat anderen er last van kunnen hebben en de rookvrije ruimten die inmiddels overal te vinden zijn. Het beïnvloeden van ons menselijk gedrag is nu het speerpunt van preventie. Iedereen weet intussen wel dat roken slecht is.

Dat we te veel vet eten, te weinig bewegen, te vaak haast hebben en te veel drinken. Dat we met zijn allen dikker en ongezonder worden. Maar we doen er weinig, of in elk geval te weinig aan. Hoe verander je dat? Dat leert het verleden.

Je moet onze omgeving gezonder inrichten, mensen financieel prikkelen te leven volgens het *Bravo-principe*. Ofwel: meer bewegen, niet roken, minder alcohol, gezonde voeding en meer ontspanning. En dat kan op verschillende manieren. Zo heb ik geadviseerd op alle voedingsproducten stickers te laten plakken. Rood voor vette chips, slagroomsoesjes en frisdrank. Oranje voor nootjes, worst en light artikelen. En groen voor bruinbrood, fruit en groenten.

Volgens VWS wordt dat door de levensmiddelenindustrie nog tegen gehouden. Bedrijven zouden bang zijn voor omzetverlies. Maar je ziet de fabrikanten er nu toch mee beginnen. Weliswaar nog niet met stickers, maar met een variant, het vermelden van het aantal calorieën. Ook de gratis kookmagazines van de supermarktketens bieden meer gezonde tips.

Zelfs McDonald's heeft de gezonde snack ingevoerd. Ik zou dat beleid willen aanscherpen. Laat de horeca bij elke gerecht op de menukaart de hoeveelheid calorieën vermelden.

Paspoort

Guus Schrijvers

Geboren: 24 juni 1949, Amsterdam.

Loopbaan: economie (cum laude) in Utrecht, sinds 1987 onder anderen hoogleraar structuur en functioneren van de gezondheidszorg aan het Universitair Medisch Centrum (UMC) Utrecht.

Dan maak je voor mensen een gezonde keus gemakkelijker en de bedrijven met een gezonde keuken kunnen zich beter profileren.

Punt is wel dat gezonde artikelen doorgaans duurder zijn dan de ongezonde vette hap. Dat zit mij ook dwars. De overheid zou die ongelijkheid de wereld uit kunnen helpen. Maak producten met een rode sticker met een extra belasting maar vijftig procent duurder dan de groene artikelen. Dat geeft mensen ook een enorme impuls om voor gezond te gaan. Maar dat zal voor Economische Zaken nog een brug te ver zijn.

Eerder haalbaar is misschien dat gemeenten eens goed naar bestemmingsplannen kijken. Zet geen snackbar in de buurt van een middelbare school. En ook bedrijven en zorgverzekeraars kunnen hun slag slaan. Bied werknemers een gezonde lunch, gratis fitness in de omgeving. En laat de huisarts gratis een cursus stoppen met roken voorschrijven. Hoe meer prikkels je mensen geeft, des te sneller zullen zij op een gezondere leefstijl overstappen. Eigenlijk hebben we geen keuze. De gemiddelde levensduur van de Nederlandse man is nu 76,5 jaar, voor vrouwen 80,7. Maar kijk uit, hoe ongezonder, hoe korter we leven. Het roer moet radicaal om. Nu.”